

HAJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

5-ik szám.

1908. április 2.

EGY RÓZSAFÁN MEGOLVASTAM SZÁZ RÓZSÁT . . .

Valahányszor a „Hajnal“ póstáját bontogatjuk — pedig ami kapunkban mindennap háromszor sipol a levélhordó — úgy érezzük, mintha a magyar népléleknek illattól terhes, káprázatos színekben pompázó virágoskertjében járnánk. Temérdek benn a rózsafa, száz meg száz rajta a rózsza.

Beteljesül, már látjuk, amit az apostoli lelkü **Böhm Károly** kívánt nekünk, ahogy e lapocska első füzetét olvasta. Annyi örömnünk legyen nekünk is — azt írta messziről, a missziók vidékéről — amennyi gyönyörúsége neki volt egykoron, vallásos írásai révén.

A virágokból a nagyvárosokban olykor kiállítást szokás rendezni. Annak aztán csodájára járnak az emberek. Hát mi most majd azokban a levelekben, amelyeket te írtál hozzánk, magyar vérünk, olyan kiállítást mutatunk be neked, hétről-hétre, amelynél különbet, szebbet, meghatóbbat aligha látott még a világ . . .

— De lássuk már azt a virágzó magyar szívet!

*

Tóth Lajos Murray City, O. márc. 23. „Dicsértessék a Jézus Krisztus szent neve...“ „Mi itt a burdon mind **reformátusok vagyunk**, csak 2 társunk katolikus. De, amikor megláttam ezen kis lapocskát, a „Hajnalt“ és minden pontját átolvastam, elhatároztam, hogy megrendelem. Azt hiszem nem fogja visszautasítani előfizetésemet azért, hogy én nem vagyok katolikus. **De még lehetek.** Kedves Tisztelendő Úr, kérem Istenemet, adjon kitartó lelkesedést Önöknek, kik ezen kis lapocskát előállították és ezentúl is készítik a jó magyar nép számára. Mert ez mind igaz és tanulságos történetekkel van megtelve, melyekből még a legelvetemültebb ember is tanulhat. Ebből megtudja mindenki, mire és mit tanít Isten az ő szabadon eresztett emberi nyájával és, hogy Jézus Krisztus miért és minek lett hozzánk küldve. Bár az én példámat követnék minél többen...“

Hegedüs Károly Cleveland, O. márc. 19. . . „Olyan a „Hajnal“ az ember érzelmeire, mint a harmat a virágra. Már is megszerettem . . .“ — **Kocsis Miklós Devault, Pa.** márc. 16 . . . „Nem találok szavakat szívbeli örömömnek kifejezésére, hogy a „Hajnal“ megjelent. Ugy hiszem, hogy mindazok, akik megkapták, velem éreznek . . . A nagy Úristen bő áldását kívánom a szerkesztőségre, hogy jőjjön a „Hajnal“ biborszárnyon...“ — **Fábián József Tenaha, Tex.** márc. 23 . . . „Szép, gondosan elkészített és gyönyörűen kiállított kis röpirat. Igen érdekes. Több élet rejlik benne, mint akármilyen nagy ponyvairadalomban. Kitünően van szerkesztve . . .“ — **Majorossy István Cleveland, O.** márc. 18. . . „Én gondolom, hogy ennek a lapocskának föl kell virágozni. Kívánom is a jó Istentől.“ — **Gura Dániel Trenton, N. J.** márc. 14. . . „**Ez a kis könyv nem 1 dollárt ér egy évre, hanem ötöt!** Hitvesem kezéből ki nem engedte, míg csak minden egyes betűjét el nem olvasta és gyermekeink között tartalmát meg nem magyarázta. Isten segítségét kérjük folytatására . . .“ — **Pilcsák István Esterházy, Sask. Canada.** márc. 20. . . „A „Hajnalnak“ nagyon örvendünk. Nélkülözhetetlen ebben a rideg Canadában . . .“

— Folytatjuk. —

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Subscription Price
One Year ... \$1.00 Six Months 50 c.

Megjelen minden csütörtökön.

Jézus Krisztus kinszenvedése.

V.

„I ME A Z E M B E R !“

Irta: MESSERSCHMIEDT GÉZA.

me, ott áll már Pilátus előtt. Az a vád, hogy a népet a császár ellen lázította, hogy királyságra tör stb. Mily szörnyű gonoszúl ravasz nép ez! A főpapok előtt az volt a panasz, hogy istenkáromló, hogy Isten fiává tette magát; most, hogy a római helytartó előtt állanak, politikai vétséggel hozakodnak elő, mert tudták, hogy így hamarabb kicsikarhatják tőle a halálos ítéletet. A határozott jelleméről, bátorságáról híres római nemzet gyermeke: Pilátus úgy tűnik fel ennél a biráskodásnál, mint gyáva, ravasz férfiu. El kell ismernünk, hogy meg akarta menteni Jézust, hisz tudhatta a zsidók vádjainak hamiságát, de abból, hogy birói székéből hárcmszor is kijelenti, hogy Jézus ártatlan és még sem teszi azt, ami kötelessége volna, hogy az ártatlant szabadon bocsássa, — látni való, hogy szeretett Jézusunk szenvedésénél minden összeesküdött ellene. Hütlenség, hálátlanság, düh, ravaszság, igazságtalanság . . . Örökké hű képe marad Pilátus azon embereknek, kik jobb meggyőződésük ellenére, nyereségvágyból, dicsőségkeresésből, nyomorúlt hiúságért **odadobják az igazságot. Két úrnak szolgálni.** Ez a mai pilátusok eljárása is. Úgy szolgálni az Istennek, hogy érte meg ne haragudják az ördög.

Pilátus, hogy a nép kegyét se veszítse, Krisztust is megmentse, összehasonlítja őt egy rablógyilkossal, Barabbással. De rosszúl számított. A vérszomjas, a gonosz vezetők által félrevezetett nép dühe nem ismert határt. Pilátus ama kérdésére: „**kit bocsássak nektek szabadon?**“ egyhangulag zúgtak fel: Barabbást, Barabbást! — Még ez is hiányzott. A legnagyobb szentség és a legnagyobb gazság — Isten Fia, a népnek üdve és egy rablógyilkos — egymás mellett!

Hirneves hazánkfia Munkácsy Mihály híven festette meg ezt a szomorú jelenetet: „Krisztus Pilátus előtt.“ Gondold meg keresztény lélek, hogy te is ott vagy a Krisztust halálra kívánó néptömegben, melyből kardok, botok emelkednek az ártatlan Jézus felé . . . Óh de sokszor kiáltottad te is életedben — valahányszor választanod kellett Krisztus és a bűn között: Nem ezt, hanem Barabbást!“ A fősvénynek a pénz, a haragosnak a gyűlölet, a paráznának a tisztátalanság, a torkosnak az ital — az ő Barabbása. Kit bocsássak szabadon? Ki éljen szívetekben, Krisztus vagy Barabbás? A bűnös felelete: Halljon meg Krisztus, éljen Barabbás! . . .

Szomorú stációhoz értünk. Pilátus még egy próbát tesz. Szörnyű próbát. Megostoroztatja Jézust. Azt hitte a szerencsétlen, hogy majd megelégednek, ha a kegyetlenül megostorozott Jézust megmutatja nekik. Parancsára rávetik magukat a poroszlók, letépik ruháit, az oszlophoz kötik; aztán ütésre emelkednek a karok . . . jobbról-balról . . . szíjból hasított ólomhorgos korbáccsal . . . ütés-ütés után csattog . . . hosszú vércsíkok csergedeznek minden csapás után . . . nem kimélték e szörnyetegek az édes Jézusnak se hátát, se mellét, se oldalát . . . végre kifáradtak és Jézus az irtózatos kínok gyötrelmei alatt összeroskadt. Vére pedig folyt végig a korbácsokon, az oszlopon . . . és beitta a föld azt a drága szent vért, amelyet az oltáron leborulva imádunk mi, nyomorult bűnösök, azt a drága vért, mely megváltotta bűnös lelkünket, keresztények!

Hétágú korbácsról tesz említést a szent hagyomány. Juttassa ez eszünkbe azt a 7 főbűn gonoszságaiból font korbácsot, melylyel mi is vérig verjük az Úr Jézust . . . kevélységünkkel, haragunkkal . . . Mit akarsz keresztény lélek? Meddig tarthat ez? Gondold meg, hogyha majd eljön az utolsó nap — és feltámadván — elmegyünk ítéletre, ez az oszlophoz kötözött és irgalmatlanul megkorbácsolt Jézus meg fog jelenni. Meg fogja nekünk mutatni azokat a sebeket, miket a szíjjak hasítottak rajta. Mily irtózatos lesz ez, mikor az elkárhozottak feléfordulva így fog szólni az Úr: „Látjátok e sebeket! Tiértetek szenvedtem ezeket, de hiába ömlött az én vérem, ti csak tovább vagdostattok bűneitek ostorával! Hanem most, e rettenetes napon az én kezemben van az ostor: távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre.“

„Ime az ember!“

Szegény Jézusom, te még a szenvedés utját járod. Minél jobban közeledel a szörnyű véghez, annál nagyobbak kinjaid! Mit tettek még vele! Hegyes tövisből koszorút fonnak koronául, régi rongyot dobnak vállaira királyi palástul, kezeibe nádszálat adnak kormánypálcaul. Így üznek csúfot belőle; így járják körül s verik fejébe botokkal a töviseket úgy, hogy csupa vér borítja arcát. Oh édes Jézusom, mit nem szenvedtél?!

Még Pilátus is megsokalta. Kivezette Jézust palotája erkélyére és ott megmutatta a népnek: „**Ime az ember!**“ Mit akartok még többet? Még ez sem elég? . . .

Ime az ember, — fordulok én is hozzád kedves keresztény lélek. Eléd állítom lélekben a te összemarcangolt Jézusodat, akiről azt mondod, hogy szereted, imádod, hogy Istened! Igen, Isten is Ő! De nézd: ime az ember! Oly rútul néz ki, hogy a mennyei angyalok is keserű könnyekre fakadnak láttára. **Ime az ember!** A te Krisztusod! Aki elhagyván mennyei dicsőségét, rongyos istállóban születni, egész életében téged oktatni, áldásával, szeretetével, üdvözítő kegyelmével elárasztani — nem átallott! Nem rózsát, hanem töviseket, nem hálát, hanem ostort kapott tőled! **Ime az Isten!** Nyomorult emberi állapotban, kinek milliárd angyalok szolgálnak, kiután még az ördögök kis hálakönyvekben olvadnának fel, ha értük oly sokat tett volna! Gondolkoztál ezen én lelkem? Kérdezd meg magadtól, ki ejtette rajta e sebeket? . . .

£ 102 éves plébános. Egy Gadenne nevű francia pap ez, ki 78 esztendeje működik a lelkipásztorság magas, nehéz pályáján. Viruló egészségnek örvend s ifju erővel vezeti most is plébániáját Radez francia városkában. Gyémántmiséjére nagyban készülődnek.

KILENCÉVES GYERMEK VÁDJA A PÜSPÖK ELLEN.

Midőn Durieu francia püspök egy alkalommal meglátogatta Columbia benszülötteit, egy kilenc éves kislány jött hozzá azzal a kéréssel: engedné meg neki a szent áldozást. A püspök mindenképen ellenezte ezt: — Nem, édes gyermekem, te még igen fiatal vagy, te még nem ismered ami Urunk Jézus Krisztust. A gyermekleány eljött másod, s harmadizben is ugyanazon kérelemmel, de hasztalanul. A kisdéd mindazonáltal nem veszi el kedvét, hanem feltételezi magában hogy bepanaszolja a püspököt. De kinek, hol vádolja be? Elhatározta tehát, hogy a püspök legfelsőbb előljárójánál, az Oltári Szentségben jelenlevő Jézusnál tesz panaszt. Buzgón letérdel az oltár előtt, kis kacsóit összetéve szépen s fenhangon kezd imígyen imádkozni: „Drága Uram — az én atyám, a püspök úr azt mondja, hogy én nem ismerlek téged. Pedig én ismerlek nagyon jól.

Hisz te vagy valóban az Isten fia — te vagy az a kisdéd, ki Betlehemben születél, mennyei édes anyád karjain pihentél, véle Názáretben lakoztál; téged kerestek szüleid három napig s megtaláltak, a templomban; neked volt tizenkét tanítványod — az apostolaid — te vagy az a ki a keresztfán meghaltál, ki halottaidból fel is támadtál. Ismerlek én téged nagyon jól, nemde? Nem mondanád meg a püspök urnak? „Ezalatt a püspök észrevétlenül belépett a templomba s hallotta a gyermekleány bizalmas beszédjét, mely könyekre indította. Már akkor aztán örömmel megengedte az áldozást a gyermeknek sőt mi több, ő maga áldoztatta meg. Oh kimondhatatlan boldogsága e kis gyermeknek! Ismét a lamét elmondogatta: Ugy-e drága Jézusom, ismerlek téged? . . .

Szabó Gyula yonkersi plébános.

:: Washington körlevele. Korunk politikusai nagy előszeretettel szoktak az amerikai Egyesült Államokra, mint az alkotmányos szabadság és gyors haladás mintaképeire hivatkozni. Ezen köztársaság első nagynevű elnöke, Washington György 1783. január hó 11-iki kelettel körlevelet irt a szövetséges államok kormányzóihoz, melyben a többi között e megszívlelésre méltó szavakat olvassuk: — Forrón kívánom, hogy **az Isten vegye önöket és a vezetésükre bizott államokat szent oltalma alá;** árássa mindnyájukra atyai kegyelmét, hogy szüntelen gyakorolhassuk azt a felebaráti szeretetet, alázatosságot és szelidséget, amelyek szent vallásunk isteni szerzőjének oly jellemző tulajdonságai valának. Mert nincsen a történelemben arra példa, hogy egy nemzet nagygyá és boldoggá lehessen, hacsak nem ragaszkodik hűségesen ezen isteni vallás törvényeihez és nem gyakorolja buzgón a benne parancsolt erényeket. — Csizmadia Pál mac-adooi plébános.

SZENT JÓZSEF CSODÁI.

Egy missziós-atyja, Afrikából írja : — Pár esztendeje gyermeknevelő intézetünknek sok gondot adott egy szánalmas külsejű hatéves pogányleányka. Sirt a szívem, ha ránéztem. Amugy erősnek látszott, de lábaira nyomorék volt szegényke. Nem hogy járni nem, megállani sem tudott rajtuk. Magas gyerekszéken gubbasztott naphosszat, onnan nézte szomorkodva: vidáman játszódozó pajtásait. A doktorok nem segethettek rajta. Mindenki azt hitte már, örökre béna marad. Csak a jólelkű apáca, aki ápolta, az nem csüggedt el. Egy napon szent József szobra elé vezette valamennyi gyermeket, ki az intézet udvarára. Az apróságok, akik épen huszonöten voltak s akik közül még alig egy-kettő vette föl a keresztséget, az apáca szavára szépen imádkozni kezdtek s szent József közbenjárását kérték, hogy beteg társnőjük fölgyógyulhasson. Ez a kedves jelenet aztán mindennap megisméltődött. Az apáca volt az előimádkozó, a kicsinyek utána mondták az imát. A jó Isten egyszer csak meghallgatta a kis pogányok imádságát, szent József kérésére. Nem telt bele három hét, a nyomorék lányka lábra állt, aztán járni kezdett s nemsokára vígan futkosott, játszott a többiekkel. Ekkor aztán valamennyi pogánygyermek szüleivel együtt megkeresztelkedett. A kis lány azóta mindenkinek elmondja az ártatlan lelkek igaz hitével, hogy — **Szent József gyógyította meg . . .**

A misszióstelepen azóta más alkalommal is csodás jelét adta szent József atyai gondoskodásának.

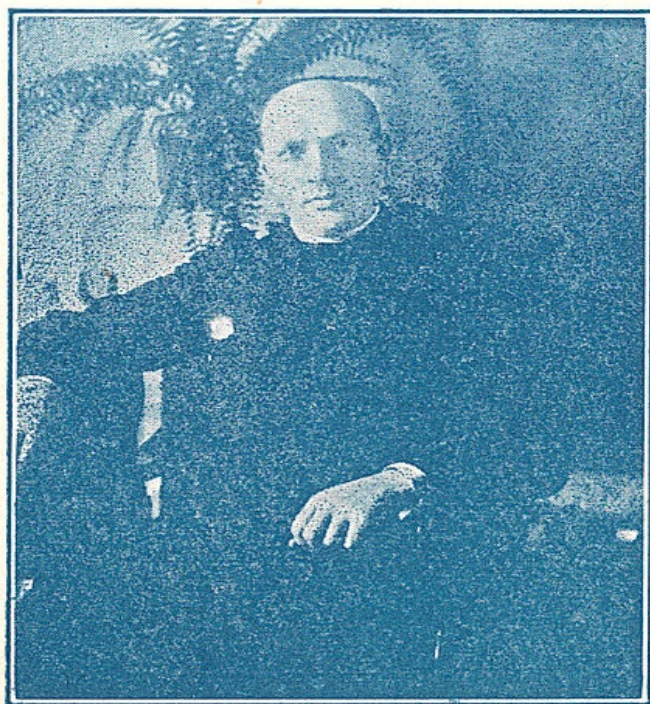
Rettenetes orkán tombolt a puszták fölött. A szerencsenek kunyhóit mind a levegőbe szórta, mint a homokot. A misszióstelep házait is végső pusztulás fenyegette. A kolostor bádofüdele csak úgy csikorgott a szörnyű viharban. A pogánygyermek intézete, úgy látszott: pár pillanat alatt összedől s maga alá temeti lakóit. Tetejét leszaggatta a szél gerendástul együtt. A kétségbeesett gyermekek szent József fali képe alatt szorongtak mind s a maguk furcsa nyelvén kiáltozták szünet nélkül a nagy Szenthez : **Bamb' upahla, bamb' upahla!** Ami körülbelül annyit tesz magyarul: **Mentsd meg a házunkat ! . . .**

És csakugyan. A gyermekek hajléka nem dült össze. Szent József megóttalmazta.

A szerencsenek ami vidékünkön manap mind buzgó tisztelői szent Józsefnek. Kicsinyek is, nagyon is. Nemcsak a kolostor mentén, de az egész faluban, amely azóta ujra fölépült a maga

módja szerint. Nincs benne kunyhó, amelyben szent József tenyérnyi képecskéje ott ne volna. — Eddig a missziós-anya levele. Csodálatos Isten az Ő szentjeiben . . .

Rückert Ernő, st. pauli magyar kispap.

Zrinyi Károly throopi, Pa. plébános.

T Á R C A.

EZRESBANKÓ A PERSELYBEN.

(Németből szabadon.)

Grósz Ferenc so. norwalki plébános.

Vége.

Titkoltam a dolgot. Senkinek sem szóltam róla semmit. Elcsuktam az örökséget a ládafiába. Szüntelen töprengés közt mult el másfél hetem, aludni sem tudtam — a pénz miatt. Még ez nem volt elég. Ujra levelet kaptam. Fiskális irta. Belőle tudtam meg, hogy sógorasszonyom írása körmönfont hazugság. Bátyám igen nagy vagyont hagyott hátra. Testamentum nélkül halt el. Gyermekek nem maradt. Halálos ágyán egyre engem emlegetett.

A kapzsi özvegy attól félt, hogy megtudom a dolgot s pörre viszem a bátyám egész jussát. Ki akarta hát szurni a szememet avval a nagy banknótával. Az ügyvéd biztatott is levelében, csak pöröljek . . . Dehogy tettem meg. Elég rossz napot hozott rám életemben a pör-patvar.

A faluban mindenki a templom szegénységét panaszolta. Azt az ezresbankót is az Úr házára szántam tehát, amit az ángyom küldött. De nem tudtam, hogy adjam oda. Azt akartam, ne tudja meg senki, hogy én adtam. Így vittem el a nagy pénzt imakönyvemben a vasárnapi öregmisére. Mikor a harangozó a perselyt körülhordozta, én is csak krajcárt tettem bele, mint a többi. Mise után, szokásom szerint ott imádkoztam még egy darabig a templomban. Kértem a jó Istent fogadja kegyesen az én ajándékomat.

A harangozónak a toronyban akadt dolga. Láttam, egyesegyedül vagyok. Bebicegtem hát a sekrestyéke. A persely még ott támaszkodott hosszú rudján a fal mellett. Hamarosan összegyűrttem a nagy bankót s beletömtem. Aztán szépen hazamentem . . .

Eddig volt. A többieket tudja plébános úr. A falu senkiről sem gondolta, hogy ezer forintja van, csak a gazdag Taplós Jánosról. A bőkezű alamizsna sem származhatott máshonnan, csak ő tőle. Legalább így hitte mindenki. Én nem bántam. Csak azt akartam, engem ne gyanítson senki.

. . . A plébános elgondolkozva nézett maga elé.

— Fiam, édes fiam, szólalt meg aztán nagysokára, mire való ez a titkolózás? Híveimet mégis csak föl kellene erről világosítani. Te vagy a templomunk jótevője, téged illet a dicséret, nem mást!

— A világért se! Nem engedhetem meg, plébános úr. Földi dicsőséget nem keresek. Katholikus vallási kötelességeimet hiven teljesítettem. Plébános urnak mindenben megfogadtam a szavát. Amit Isten rám bocsátott, béketűrőssel elviseltem. Most az Úr irgalmába vetem bizalmamat. Tőle várom jutalmamat . . .

Igy ért végére bizalmas elbeszélésének a beteg. Szent megnyugvás, derült mosolygás játszott barázdás arcán. Lázas szemében ott ragyogott a tiszta lelkiismeret napfénye. Mintha csak a mennyei örök boldogság sugara lett volna.

*

Lázár Pál földi porhüvelyét egy hét múlva már ott vitték a szentmihálylován. Szomszédjain kívül senki sem kísérte ki a hideg téli napon a temetőbe. Hanem a plébános ur később sokszor imádkozott a sirja mellett s évente koszorút küldött a fakeresztjére Mindszentek napján. Senki sem tudta, miért . . .

Valahányszor jót cselekszünk, mondjuk el magunkban e tanulságos történeten okulva:

— Ne nekünk váljék dicsőségünkre Uram, hanem a te szenteséges szent nevednek.

Akkor mienk lesz egykoron a mennyei boldogság koronája.

„TALITA KUMI.“

A „Hajnal“ számára írta: **Kubek Emil** görögkatholikus plébános.

A genezeráti tó innenső partja felé egy bárka közeleg; fája korhadt, látszik, szegény emberek tulajdona, vitorlája régi és erősen tépett, mintha, nagy vihart állott volna ki. A bárkában levők, szegényesen öltözött halászok, fáradtan igazítgatják, toldozzák, javítgatják a hiányokat. A hajó elő részében egy ősz és kopasz férfiú, kinek régi dús hajzatából, már csak egy kis üstök és a tarkót környező göndör koszorú maradt emlékebe, igazgatja a meglazult vitorla köteleket: itt-ott megfeszíti azokat s oda csombóztatja, erősítgeti az árbóczfához, hozzá lép egy egész ifjú ember szelid, de csillogó szemekkel, segitendő a fáradt öregnek: társaik a bárka más helyein üldögélve szunyadoznak, arcaikon meglátszik még a rémület, a félelem kifejezése, átázott ruházatuk, a tépett kötelek, a megrongált bárka s a fenekén levő piszkos víz, tanuskodnak róla, hogy csak röviddel előbb, nagy vihart állottak ki. Az öreg és társa, tisztelettel vegyes félelemmel tekingetnek a hajó hátsó részében ülő, mintegy 32 éves fiatal férfiúra és suttogva kőrdi az öreg az ifjútól: „Vajjon kicsoda ez, hogy a szél és a tenger engedelmeskedik neki?“ — „Simon atyámfia,“ feleli az ifjú, „szent ő, oh nagy az ő hatalma.“ És bátortalanúl, áhitattal átnéz a gondolataiba mélyedt férfiú felé.

A bárka hátsó részében, közel a kormánynál ülő férfiún mi különös sincsen, de ha időközönként fölemeli fejét, melyet lágy, hullámos, gesztenyeszinű, hosszú haj árnyékol, a fej közepén ketté választva, egy meglepően kedves arc vonja magára figyel-

münket, nagy szeme szelid, mint az özikéé és végtelen bánatos, a naptól pörzsölt olajszinű arc hosszúkás és nagy szépségű, de a fájdalom erős kinyomatával, — nem tekint se jobbra, se balra, mintha csak egymaga volna a hajóban, de időközönként vágyakozással emeli égnek szemeit s aztán újból önmagába mélyed.

És Simon csodálkozással szólal meg: „János, Zebedeus fia, láttad-e, óh láttad-e az ördögöset felöltözötten és ép észszel az ő lábainál?“ Elgondolkozik s tovább folytatja: „bizony, mondom neked, ő a megígért Messiás, ő az élő Isten fia!“ S mind a ketten szeretettel szegzik tekintetüket a magába merült szép férfiura, de gondolataiban még sem merik őt megháborítani, sőt magok is elmerengenek a mult emlékein, a látott és hallott csoda-dolgokon.

A kis hajó, bár kormányát a vihar letörte, csendesen sikklik a hullámok hátán a part felé, mintha láthatatlan erők hajtanák s megállapodik, minden zökkenés nélkül a partnál, a hol már nagy népsokaság várja. A hajóban levők fölállanak, de a csendet sem a bárkában levők, sem a parton állók nem merik megtörni s végre maga a gondolataiba merült férfiú is még egy tekintetet vetve az égre, egy sóhajtással föláll s végig tekint jóságos szemével a tömegen és kilép a partra követve társai által. A néptömeg megmozdul, suttogás két ajkról-ajkra: „Oh, ő az, ő a názareti, Dávid király fia!“

*

Most pedig egy gazdagon bútorozott, előkelő házba vezetem el az olvasót. A tágas szoba, melybe belépünk, tulajdonosa gazdagságát hirdeti, nem irom le a szőnyeget és függönyöket, a butorzat drága fáját, valami más köti le figyelmünket. Szemben a nagy boltíves ablakkal, melyen drága függönyök függenek, hogy a nap erős fényét mérsékeljék, egy puhára vetett ágyon, sápadt arcú, mintegy 12 éves leányka fekszik betegen, arca fehér, mint ágyának patyolat párnái; a beteg lábainál áll az atyja; selyem és aranynyal áttört öltözékén s fejkendőjén látszik, hogy előkelő tagja a papságnak; hosszú őszbeborult szakállára a könyvek záporaként hullanak, nagy fájdalom dúlhat keblében, — az ágy fejére borúlva pedig egy idősebb nő zokog, ez a gyermek anyja, — az ágy mellett áll az orvos, Kapernaum legtudósabb orvosa. Az apa reménykedve figyeli s bizalomteljesen szól hozzá :

„Minden vagyonom a tied, oh, Juda fia, csak mentsd meg gyermekem!“ A tudós férfiú nem válaszol egy szóval sem, csak tagadólag int fejével s távoztában erősen megszorítja kezét a szorongó atyának mintha mondaná: „reám ime már nincs itt szükség, Istennél a kegyelem!“

Április 5. Vasárnap. Fekete vasárnap. Az anyaszentegyház Jézus kínszenvedése fölötti mély bánatának jeléül e vasárnapra kék vagy fekete színű lepellel boríttatja be a feszületeket. Jelenti ez amaz eseményt is, midőn Krisztus urunkat a nép meg akarván kövezni, Ő magát a nép haragja elől elrejtette. E naptól fogva a szent miséből kimaradnak mindazon imádságok, melyek más — örvendetes napokon mondatnak. Kimarad a lépcsőima egy része és a „Dicsőség az Atyának stb.“ szavak. — Ferreri Szent Vince hitvalló. 1537-ben. — Spanyolország apostola.

6. Hétfő. Szent Vilmos dániai apát. 1105. évben.

7. Kedd. Szent Epifán. — Szent Hermann József hitvalló 1233. évben. A Boldogságos Szűz Mária megjelenvén neki, így szólt hozzá: „Tudd meg, Hermann, hogy szent Fiamnak s én nekem nem tehetsz kedvesebbet, mintha dolgaidat engedelmességből pontosan elvégzed s társaidnak szeretettel szolgálsz.“

8. Szerda. Dénes püspök. — Szent Albert jeruzsálemi pátriárka. Nagy tudományáról híres egyházi férfiú. Ellensége, kit büneiért sokszor megdorgált — az oltárnál leszúrta 1214. évben.

9. Csütörtök. Dömötör. — Szent Kasszilda hercegnő. Egy kegyetlen pogány mór királynak megtért leánya.

10. Péntek. Fájdalmas Szűz Mária. — Szent Makár Antiochiai püspök. 1012-ben.

11. Szombat. Első szent Leó római pápa. 461. évben ő volt az, ki a híres „Isten ostorának“ Attilának Róma kapuja előtt megjelent s őt méltóságos fellépésével, ékesszólásával rábirta, hogy távozzék Róma falai alól.

Kesze János - Gárda István.

I.

Gárda: Sehogyse fér a fejembe, hogy a pap mindig a pénzről beszél. Most vótam tavaly húsvéttól harmadszor a templomba és megint csak azt sürgeti, hogy: „álljatok be a hitközségbe.“ Hát az az Isten igéje, hogy „fizess!?” Most már azért sem állok be.

Kesze: Téved bodi, a pap nem mindig beszél erről, csak hébe-korba, mikor gondolja, hogy szükség van rá. De azt megengedem, hogy maga épen akkor téved a templomba, mikor arról van szó.

Ez a maga pechje. Mért nem megy olyankor is, mikor nincs erről szó. Külömben, ha jól meggondolja bodi, ez is az Isten igéjéhez tartozik, mert az Isten házáról van szó!

Gárda: Az ám, a zsebirül! Hová megy az a sok pénz?

Kesze: Ejnye, hát a templom tán úgy nőtt ki a földből? Vagy maga építtette? Hát a föntartás, a kamat . . . a fűtés, világítás, berendezés, reparációk, gyertya . . . pap, kántor, harangozó: hol van. Hát nem olvasta a számadást?

Gárda: Hászen ez az! Az Isten házára szivesen adnék, de hogy a papot hizlaljam, olyan nincs!

Kesze: Úgy a, mert a pap levegőből él.

Gárda: Menjen dolgozni, mint más becsületes ember!

Kesze: Menjen, mondja meg neki.

Gárda: Meg is mondom, hogy jó volna már Isten igéjéről is beszélni! — Gud báj!

II.

Két nap mulva ugyan az a Gárda, csakugyan beállit a parókiára.

Gárda: Dicsértessék a Jézus!

Pap: Mindörökké Amen! Mi jót hozott földi?

Gárda: Hát minthogy többször hallottam a plébános urtól, hogy minden jóra való katolikus ember álljon a hitközségbe szent vallásának ápolására . . . meggondoltam én is a dolgot. Már régen el akartam jönni, de nem volt pénzem. Tessék adni egy hitközségi könyvecskét . . .

M. G.

KRÓNKA.

-o- **Visszatért pásztorok.** Két episzkopális pásztor visszatéréséről ad hírt az angol sajtó. Mindkettő széles körben ismert tudós. A Wiscousin-állambeli nashotahi episzkopális szeminárium tanárai. Az egyik Rev. Edvard Hawkes a görög nyelv és a történelem tanára, a második Rev. James H. Bourne, latin professzor. A két tudós kijelenti, hogy az igazság után való sok évi kutatásban szerzett tapasztalataik keltették fel bennük szivük ama vágyát, hogy elhagyván a téves utat, visszatérjenek a katolikus anyaszentegyház kebelébe.

* **Üdvös szokás** divik a new yorki Barclay-streeten levő szent Péter templomban. — A déli szünet alatt, midőn az utcákat ellepik a bisznisz-világ emberei, e templomban nagybőjti prédikációt tartanak félegytől-egyig. A külön e célra kijelölt kitünő hitszónokok beszédein zsufolásig telik meg a templom.

† **Stella Niagara.** „Niagara csillaga“, ezen a cimen épült és áll fenn a tündérszép niagarai vizesés partján az amerikai katolikus tevékenység egyik legszebb diadala. Egy magaslatra épült gyönyörű kilátással biró hatalmas intézet, melyet a mult héten fejeztek be. A szent Szivről nevezett apácák építették közadakozásból. Van ebben az intézetben menedékház a szegények számára, felső iskola, kórház, klastrom stb. A hozzátartozó 50 hold belsőségen legközelebb nyári iskola nyilik meg ugyancsak a nevezett apácák vezetése alatt. Hasonló intézetek létrejöttéről mindennap olvashatunk a különféle államokban, fényes jelül a katolikus egyház hatalmas térfoglalásának.

‡ **Tavaszi virágai.** A vallásos lélek, a katolikus öntudat kezdi már visszanyerni uralmát szép hazákban is. A Népszövetség vasárnapi gyűlései — melyekről a nem katolikus lapok természetesen mélységesen hallgatnak — nagy lelkesedéssel, óriási részvétellel folynak le. A második agitációs vasárnapon, március 8-án 120 magyar község tartott feledhetetlen emlékü népgyűlést, a szociáldemokraták nagy — örömére. (m.)

@ **Elmenvén, tanitsatok . . .** Amerikás magyar véreink lelki üdvösségének munkálására, hazafias érzésük ápolására a „Hajnal“ lelkes gárdájába eddig a következő munkatársak állottak : **Csernitzky** István st. pauli plébános, **Csizmadia** Pál mc adooi plébános, **Dénes** Ferenc ford cityi plébános, **Eller** Ferenc toledói plébános, **Gorzó** Bálint mc keesporti görögkatolikus plébános, **Grósz** Ferenc so. norwalki plébános, **dr. Helvey** Lajos katolikus író, **Hortobágyi** József szakcsi (Tolnamegye) káplán, katolikus költő, **Kubek** Emil mahannoy cityi görögkatolikus plébános, **Kubinyi** Viktor so. riveri plébános, **Messerschmiedt** Géza passaici plébános, **Policsek** Károly alphai plébános, **Radóczy** Károly trentoni plébános, **Rückert** Ernő st. pauli kispap, **Schimkó** János fairporti plébános, **Szabó** Gyula yonkersi plébános és **Zrinyi** Károly throopi plébános. — Tanító szavuk talán nem hangzanék el mindenhová. Hiszen rettenetes távolságok választanak el egymástól bennünket, szegény magyarokat. De irásuk, a nyomtatott betű, ez a kis füzet eljut ebben a vad idegenben mindenüvé, ahol a lelkek mélyén a magyar hithűség és honszerelem öröklámpája ég . . . Így buzdul a „Hajnal“ gárdája, báró Kettler Vilmosnak, a néhaivaló hirneves mainzi püspöknek azon a jeles mondásán, hogy : ha szent Pál, a nemzetek apostola manap élne, ő is a katolikus ujságírás tisztos tollát fogná a kezébe.

Mindent az Isten nagyobb dicsőségére.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai valóság „Father Kneipp” csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még néger is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszkolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemtelenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tífuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázatot --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigorúan megszabott életmód. ☞
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium” igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállít Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbízott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkísérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállítatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

≡≡≡ HAJNAL ≡≡≡

No. 5. Vol. I.

WEEKLY MAGAZINE

April 2. 1908.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben